

dingeloven (Tilknytning til Eurodacforordningen og Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag).

Med en vedtagelse af lovforslaget giver Folketinget i medfør af grundlovens § 19 samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne tiltræder parallelaftalen om dansk tilknytning til Bruxelles I-forordningen.

Der er samtidig fremsat lovforslag om gennemførelse af parallelaftalen om forkyndelsesforordningen (parallelaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Danmark om forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager) (L 47).

Gældende ret

2.1. Retsplejelovens almindelige regler om værneting og om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske retsafgørelser mv.

Retsplejelovens kapitel 22 (§§ 235-248) indeholder regler om retternes stedlige kompetence i civile sager (værneting). Reglerne regulerer både, om en sag kan anlægges her i landet, og hvilken ret der i givet fald er den stedligt kompetente.

Som udgangspunkt anlægges en sag ved sagsøgtets hjemting. Hjemtinget er den retskreds, hvor sagsøgte, hvis der er tale om en person, bor eller opholder sig (§§ 235-238). Er der tale om et selskab, en forening eller en kommune, er hjemtinget den retskreds, hvor hovedkontoret ligger.

Retten kompetence kan dog også hvile på andet end sagsøgtets hjemsted. Således kan sager vedrørende fast ejendom anlægges, hvor ejendommen ligger (§ 241), og sager om kontraktsforhold anlægges, hvor forpligtelsen – for så vidt der ikke er tale om et pengekrav – er opfyldt eller skal opfyldes (§ 242). Sager, hvor der påstås straf, erstatning eller oprejsning i anledning af retskrænkelser kan anlægges, hvor retskrænkelsen er foregået (§ 243), og sager om forbrugeraftaler, der ikke er indgået ved personlig henvendelse på den erhvervsdrivendes faste forretningssted, kan forbrugeren anlægge ved sit eget hjemting (§ 244). Endelig kan retten kompetence hvile på parternes aftale herom (en værnetingsaftale) (§ 245).

Retsplejelovens §§ 246 og 247 indeholder særlige regler om danske domstoles internationale kompetence, dvs. hvor parterne har bopæl i forskellige lande.

Retsplejelovens § 246 omhandler domstolenes internationale kompetence uden for EF-domskonventionens og Lugano-konventionens område, jf. herom pkt. 2.2 nedenfor. Sager mod personer, selskaber mv., der ikke har hjemting i Danmark, kan anlægges her i landet, hvis nogen ret efter de ovenfor nævnte supplerende værnetingsbestemmelser kan anses som værneting i sagen. I sager om forbrugeraftaler kan forbrugere-

ren under nærmere angivne betingelser anlægge sagen ved sit eget hjemting.

Retsplejelovens § 246, stk. 2, indeholder en særbestemmelse om, at sager vedrørende formueretsforhold – hvis ingen anden dansk ret er kompetent – kan anlægges på det sted, hvor en sagsøgt person opholder sig ved stævningens forkyndelse, eller hvor sagsøgte (en person eller et selskab mv.) på tidspunktet for sagens anlæg har gods.

Retsplejelovens § 247 omhandler domstolenes internationale kompetence, når sagen er omfattet af EF-domskonventionen eller Lugano-konventionen, og fastslår bl.a., at EF-domskonventionens (eller Lugano-konventionens) regler finder anvendelse i disse sager, jf. pkt. 2.3 nedenfor.

Retten påser af egen drift, at den har kompetence i sagen, jf. retsplejelovens § 248. Protesterer sagsøgte ikke inden for en vis frist mod rettens kompetence, anses retten for rette værneting.

For så vidt angår reglerne om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske retsafgørelser kan justitsministeren efter retsplejelovens § 223 a fastsætte bestemmelser, hvorefter bl.a. udenlandske retsafgørelser og forlig skal have bindende virkning her i landet, hvis anerkendelsen ikke er åbenbart uforenelig med landets retsorden. Bemyndigelsen er alene udnyttet ved anordning nr. 148 af 13. april 1938, der vedrører visse tyske domme mv. Tilsvarende indeholder retsplejelovens § 479 en bemyndigelse for ministeren til at bestemme, at bl.a. udenlandske retsafgørelser kan fuldbyrdes her i landet, hvis afgørelsen kan fuldbyrdes i det land, hvor afgørelsen er truffet, eller efter hvis ret afgørelsen skal bedømmes, og hvis afgørelsen ikke er åbenbart uforenelig med landets retsorden. Bemyndigelsen er ikke udnyttet.

Disse bestemmelser er udtryk for, at udenlandske retsafgørelser mv. som udgangspunkt ikke har bindende virkning og ikke kan fuldbyrdes her i landet. Der er dog i visse særlove, navnlig EF-domskonventionsloven, fastsat særlige lovregler om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser mv., jf. nedenfor under pkt. 2.3.

2.2. Danmarks deltagelse i internationale konventioner om domstolenes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse

Danmark har tiltrådt flere europæiske konventioner om domstolenes internationale kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civilretlige område.

Den væsentligste af disse er den ovenfor under pkt. 1 nævnte EF-domskonvention af 27. september 1968